

doc. JUDr. Kristián Csach, PhD., LL.M.

Katedra občianskeho a obchodného práva
Právnická fakulta Trnavskej univerzity v Trnave

Oponentský posudok

k habilitačnej práci:

Dr. iur. Angeliky Mašurovej, MLE

s názvom:

„Obchodný register. Právno-teoretické a aplikačné problémy súvisiace s materiálnou publicitou a osobitnými postupmi a konaniami vo veciach obchodného registra“

Mal som tú česť, byť listom z 18. mája 2020 menovaný dekanom Právnickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave, doc. JUDr. Eduardom Burdom, PhD., za oponenta vyššie uvedenej habilitačnej práce v odbore obchodné a finančné právo. S odvolaním sa na uvedené predkladám nasledovný oponentský posudok.

Predložená habilitačná práca je v určitom smere neštandardná tým, že tvorí súčasť monografickej publikácie *Obchodný register právno-teoretické a aplikačné problémy* (Bratislava : Wolters Kluwer, 2019), publikovanej dvoma autorkami bez formálneho rozdelenia autorstva. V úvode habilitačnej práce habilitantka uvádza, že habilitačná práca obsahuje autorkou spracované časti predmetnej publikovanej monografie. Bol som uistený, že autorstvo jednotlivých častí je korektne rozdelené a predložená habilitačná práca predstavuje autorský výstup habilitantky. Nemám dôvod nedôverovať vysvetleniu. Vecne sa tu nadväzuje na prácu Márie Patakyovej (*Obchodný register: Vybrané a súvisiace problémy*. Bratislava: Právnická fakulta UK, 1999).

Podobne, ako habilitačná práca inej habilitantky, ktorú som súbežne na tomto školiacom posudzoval, aj táto práca bola medzičasom publikovaná a aj k tomuto rukopisu som mal možnosť vzniesť pripomienky pred jeho publikáciou. Pristupujem teda k hodnoteniu práce takpovediac v druhom kole. To mi umožňuje určitý odstup od jednotlivostí a komplexnejší pohľad.

Habilitačná práca spĺňa formálne aj obsahové podmienky kladené na vedecké monografie, je zameraná na pomerne úzku problematiku, ku ktorej pristupuje komplexne a vo svojej podstate prierezovo (z pohľadu procesného aj hmotného práva). Autorka podrobne a korektne mapuje právny diskurz v českej a slovenskej právnickej obci a reflektuje aj aktuálnu judikatúru.

Práca má dve základné myšlienkové línie, ktoré sa do určitej miery odlišujú metodológiou spracovania.

Po ilustrácii vývoja a základného účelu obchodného registra tvorí prvú veľkú oblasť procesno-technická stránka obchodného registra (kapitoly 4 až 10). Autorka približuje to, čo sa zapisuje, ako sa údaje zapisujú a aké procesné mechanizmy súvisiace so zapisovaním údajov slovenské právo pozná. V týchto statiach prevláda skôr pozitivistický, procesný

a technický charakter prístupu k problematike. Popis je však podrobný, mapujúci judikatúru a názory v doktríne. Je však nutné povedať, že samotná vedecká metóda je použitá výnimočne, vlastný vedecký prínos vrátane kritickkej analýzy je obmedzený, náznaky kritickkej práce nájdeme napríklad v:

- poznámke č. 203 na s. 78;
- poznámke č. 213 na s. 81 – tu však bolo možné uvažovať o rozsahu takejto subsidiárnej aplikácie ZOR na CMP a *vice versa*;
- úvahe o charaktere registrácie (s. 45), a ďalšia úvahe o tom, či je registrácia osobitným druhom civilného konania (s. 82) alebo pri
- priblížení názoru o tom, že v rámci tohto obmedzeného rozsahu preskúmania súd nezisťuje skutočný stav vecí (s. 85/86), pričom sa zdá (bez jasnej pozície), že autorka vníma tento záver prevládajúcej mienky kriticky.

Druhým veľkým blokom je problém materiálnej publicity obchodného registra, kde je naopak veľký priestor venovaný vedeckým metódam skúmania. Kým procesno-technická časť je zrejme určená pre praktikov práva, rozbor materiálnej publicity je ukážkovým akademickým rozborom a tiež časťou, ktorú považujem za ťažiskovú pre habilitačnú prácu. Ide predsa o problematiku, ktorá v praxi nepatrí medzi bežné problémy, a keď sa objaví, pôsobí pomerne veľa ťažkosť.

Kritické stanovisko oponenta vo vzťahu k niektorým tradovaným riešeniam prevládajúcej mienky, ktorých sa habilitantka pridrižiava, je známe. Najmä zotrúvam na svojej rezervovanosti vo vzťahu ku kategóriám pozitívnej, negatívnej a negujúcej materiálnej publicity. Dôvody som sa snažil vysvetliť inde.¹ Odhliadnuc od legislatívnych zmien (a výklad na s. 108-111) a odlišnosti od českej právnej úpravy, ktorá káže k zdržanlivosti pri používaní podobných kategórií (poznámka č. 333 veta druhá na s. 107), stále sa mi nezdajú byť tie kategórie dostatočne odlišnými, a akoby viaceré boli aplikovateľné na rovnaké situácie. V tej súvislosti sa nazdávam, že by bolo z pohľadu systematiky a presvedčivosti vhodnejšie, nepracovať s rozhodnutiami a prípadovými štúdiami v samostatnej stati (stať 11.2.4.3), oddelenej od rozboru jednotlivých princípov materiálnej publicity. Vysvetleniu princípov materiálnej publicity by pomohlo, keby príklady nasledovali hneď za každým jedným z týchto princípov. Tým by sa umožnilo aj preveriť, či je možné jednotlivé prípady a ich riešenia priradiť len k jednému princípu, alebo k viacerým. Voľba prípadov (prípadových štúdií) podľa českej judikatúry navyše skrýva riziko závislosti na ceste – je totiž daný nie len problém, ale aj jeho riešenie vrátane kategorizácie tohto riešenia ako niektorého z princípov publicity – k tomu otázka na obhajobu o dobromyselnom nadobudnutí obchodného podielu.

Moje výhrady však nič nemenia na tom, že autorka pracuje s danými kategóriami publicity poctivo a ponúknutý rozbor predstavuje v súčasnosti najpodrobnejší rozbor problematiky v slovenskej právnej spisbe.

Určítým nedostatkom habilitačnej práce je mimoriadna skromnosť pri formulovaní vlastných názorov. Habilitantka niekedy uvádza rôzne názory, ale nepúšťa sa do argumentačnej konfrontácie. Ak ich vníma kriticky, často sa obmedzí na formulácie „je

---

¹ Posledne v OVEČKOVÁ, O., CSACH K. *Obchodné právo 1. Všeobecná časť a súťažné právo*. Bratislava : Wolters Kluwer, 2019, s. 237 a nasl.

otázne“, „je sporné“ (s. 91 posledná veta, s. 95 posledná veta). Tu všade by sa žiadalo jasnejší zástož autorky, stanovisko odôvodnené vlastnými argumentami (minimálne tak, ako autorka konfrontuje názor oponenta na s. 110/111 – jasne artikulovaný názor podporený vlastnými argumentami). Dovolím si myslieť, že ani v našej – i keď niekedy atypickej – kultúre právneho diskurzu nie je nesúhlas s cudzími názormi hrdelným zločinom, ale podstatou vedeckej práce.

V častiach, ktoré sa venujú procesným a technickým otázkam, je vlastný vstup pochopiteľne obmedzený na systematizovanie judikatúry či publikovaných názorov, výnimočne na identifikáciu odstredivých rozhodnutí či názorov. Zvolený prístup tu nepôsobí veľmi rušivo, naopak, slúži cieľu daných statí.

Jediná stať, kde oponentovi popisný charakter zásadnejšie prekážal bola dvanásť kapitola, venovaná problematike obchodného registra *de lege ferenda*. Autorka stať poňala ako opis plánovaných úprav a zásahov do obchodného registra, pričom gros textu je prevzatie alebo preformulovanie legislatívnych textov (s. 126-136). Citel'ne tu chýba zásadnejší vklad autorky. Najmä, ak v predchádzajúcich statiach indikovala určité legislatívne nedostatky, vrátane vyjadrenia materiálnej publicity obchodného registra či otvorených otázok v procesnom kódexe či jeho interakcii so zákonom o obchodnom registri. Priam sa núkala možnosť identifikovať nedostatky právnej úpravy a artikulovať návrh na jej zmenu.

Autorka mapuje v podstate celý slovenský a český diskurz. Vzhľadom na jej pracovné afiliácie sa núkala podrobnejšia konfrontácia s rakúskym právom, ktoré habilitantka dôkladne pozná aj v tejto otázke. Ohlásená téma habilitačnej prednášky tento deficit nepochybne odstráni. Citačný štandard zodpovedá kultivovanej práci so zdrojmi. Nič neindikuje porušenie zásad citačnej praxe.

Po formálnej stránke spracovania vyzdvihujem aj štylistickú úpravu. Jazyk práce je kultivovaný, materiál podaný zrozumiteľne. Oceňujem, že autorka neexhibuje cudzím pojmoslovím nad nevyhnutnú mieru.

Nemám pochybnosti, že ide o logicky vystavanú habilitačnú prácu, dôkladne mapujúcu existujúci diskurz tak v obchodnom práve ako aj civilnej procesualistike. Nepochybujem tiež, že práca spĺňa požiadavky na habilitačné práce.

Pri obhajobe habilitačnej práce by som rád počul odpovede napríklad na tieto otázky :

1. V akom rozsahu môže súd preskúmať platnosť podkladových úkonov v jednotlivých konaniach vo veciach obchodného registra?

Otázka je položená vo vzťahu k nie úplne zrejmému vyjadreniu autorky v poslednej vete na s. 91 a poslednej vete s. 95 ako aj vyjadreniam na s. 45.

2. Ako sa stavia habilitantka k problému publicity prvotne nesprávnych zápisov? Vzťahuje sa na ne princíp negatívnej publicity? Súvisiac s tým: Uplatní sa negatívna materiálna publicita obchodného registra vo vzťahu k zápisom, ktoré boli alebo budú neskôr súdom zrušené?

Autorka totiž na s. 110 uvádza, že „*de lege lata* nie je upravená ochrana tretích osôb, ktoré konali v dobrej viere v zapísané údaje, avšak tieto údaje boli od počiatku nesprávne.“

3. Je rozdiel medzi tým, či nadobudnutie obchodného podielu od nespoločníka (osoby, ktorej postavenie spoločníka bolo úspešne spochybnené) budeme posudzovať cez optiku dobromysel'ného nadobudnutia právneho statku, alebo cez publicitu obchodného registra?

Otázka je položená vo vzťahu k stati 11.2.4.3.3.1.

4. Koncepčná otázka k stati *de lege ferenda* – je správne priznať veľmi široký materiálny účinok zápisom v obchodnom registri a zároveň vylúčiť obsahovú kontrolu návrhov na zápis, resp. obmedziť ju na najmenšiu možnú mieru?

Po úspešnej obhajobe **odporúčam uchádzačke udeliť vedeckopedagogický titul docent.**

V Košiciach, 11. júna 2020

Kristián Csach, v.r.